

HOLLANDA ÜLKE PROFİLİ

**T.C.
Ticaret Bakanlığı
Dış Temsilcilikler ve Uluslararası Etkinlikler
Genel Müdürlüğü
2020**

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER.....	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	5
3. DIŞ TİCARET.....	7
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	11
5. TÜRKİYE İLE TİCARET	14
EKLER:.....	17

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Hollanda Krallığı
Nüfus	17.231.000 (IMF 2019)
Dil	Felemenkçe, Frizce (Frizya'da), Papiamento (Bonaire'de), İngilizce (Sint Eustatius ve Saba'da)
Yüzölçümü	41.528 km ²
Başkenti	Amsterdam (Hükümet Merkezi Lahey)
Başlıca Şehirleri	Amsterdam, Rotterdam, The Hague (Lahey), Utrecht, Eindhoven, Tilburg
Yönetim Biçimi	Anayasal Monarşi, Parlamenter Demokrasi
Devlet Başkanı	Kral Willem-Alexander
Para Birimi	Avro (€)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: BM, Avrupa Birliği (European Union - EU), Benelux (Belçika Hollanda Lüksemburg Ekonomik Birliği), CE (Avrupa Konseyi), EAPC (Avrupa - Atlantik Ortaklık Konseyi), EBRD (Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası), EIB (Avrupa Yatırım Bankası), G-10, IADB (Amerika Bölgesi Kalkınma Bankası), IAEA (Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı), IBRD (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası), IFC (Uluslararası Finansman Kurumu), IMF (Uluslararası Para Fonu), OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü), , NATO, OSCE (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Örgütü), WTO (Dünya Ticaret Örgütü).

Coğrafi Konum

Hollanda Krallığı, Hollanda ve Karayip Denizindeki altı adadan (Aruba ve Hollanda Antilleri) oluşmaktadır. Avrupa Birliği'nin alan olarak en küçük ülkelerinden bir tanesi olan Hollanda Batı Avrupa'da Kuzey Denizi kıyısında, Almanya ve Belçika arasında yer almaktadır.

Ren, Maas ve Shelde nehirlerinin deltasında kurulmuş olan Hollanda'nın 41.526 km²'lik yüzölçümünün 7.578 km²'lik kısmı (%18) su ve kanallardan oluşmaktadır. Coğrafi yapısı itibarıyla düz bir araziye sahip olan ülke topraklarının yarısından çoğu deniz seviyesinin altında bulunmaktadır.

Varlığını hidrolik mühendisliğine borçlu olan Hollanda topraklarının %20'si, "polder" adı verilen denizden kazanılmış topraklar olup ülke topraklarının 2/3'si dünyanın en geniş kapsamlı su kontrol projeleri sayesinde su altında kalmaktan korunmaktadır.

Hollanda anakara topraklarının %38'i deniz seviyesinin altındadır. Ülkenin en yüksek noktası 321 metre, en alçak noktası -6,7 metre (deniz seviyesinin altında)'dır. 17 milyonu aşan nüfusu ve km² başına düşen 491 kişi ile dünyanın nüfusu en yoğun ülkelerinden birisidir.

Hollanda, nemli ve yağışlı bir iklime sahiptir ve yağışlar tüm yıl boyunca görülmektedir. Hollanda'nın iklimi, Kuzey denizi kıyılarında bulunması ve Karayip bölgesinden gelen "gulf stream" in etkisi ile ılımlıdır. Yazın ortalama sıcaklık 16 derece, kışın ise 3 derecedir. Bununla birlikte, nem oranının fazlalığı, ısının daha sıcak veya daha soğuk olarak hissedilmesine neden olmaktadır. Diğer taraftan, düz bir arazi yapısına sahip olan ülkede Kuzey Denizi'nden esen

rüzgar, özellikle deniz kıyısında bütün etkisi ile hissedilebilmektedir. Konumu nedeniyle değişik hava koşullarının yaşanabildiği bir ülke olan Hollanda’da aynı gün içinde bir kaç kez güneşli ve yağışlı hava yaşanabilmektedir.

Siyasi ve İdari Yapı

Kral, Devletin başıdır. Bağlı Bölgeler Aruba ve Antiller’de Kral tarafından atanan valiler bulunmakta olup, Kraliyetle ilgili konular görüşülürken bu Bölgelerin Bakanları da toplantılara katılmak üzere, Hollanda Bakanlar Kurulu’nda yer almaktadır.

Hollanda, parlamento esasına dayalı anayasal bir monarşidir. Devlet yapısında “yasama” Kral, Parlamento ve Bakanlar Kurulu’ndan oluşmaktadır.

Parlamento, İl Konseyi üyeleri tarafından dört yıllığına seçilen 75 üyeli I. Meclis (Senato) ve halk tarafından gizli oy ve nisbi temsil usulü ile yine dört yıllık süre için seçilen 150 üyeli II. Meclis’den (Temsilciler Meclisi) oluşmaktadır.

En yüksek yargı makamı Hollanda Yüksek Temyiz Mahkemesi’dir. Mahkeme, yargı idaresinin gözetimi ve temyiz davalarını karara bağlama görevlerini yürütür. Sadece vergi hukukuna giren konularda ilk derece mahkemesi olarak görev yapan beş adet temyiz mahkemesi vardır. Medeni hukuk ve ceza hukuku davaları, altmış bir alt-bölge mahkemesi tarafından ele alınmakta olup, bunların bakmadığı davalar için de on dokuz bölge mahkemesi bulunmaktadır. Ayrıca, çocuklar için çocuk mahkemeleri ve borsa vb. kurumlar için özel tahkim mahkemeleri vardır.

Hollanda idari açıdan, Drenthe, Flevoland, Friesland, Gelderland, Groningen, Limburg, Overijssel, Utrecht, Zeeland, Noord Brabant, Zuid Holland, Noord Holland olmak üzere 12 Eyaletten oluşmaktadır.

Nüfus ve İstihdam

Hollanda’nın nüfusu, 2019 yılı itibarı ile tahmini olarak 17,2 milyondur. Nüfusun %80’i Hollandalı, %20’si ise azınlıklardan oluşmaktadır. 3,3 milyonluk göçmen nüfus içerisinde en büyük grup, yaklaşık 400 bin kişi ile Türklerdir (%2,5). Daha sonra Fas, Surinam ve Endonezya kökenliler gelmektedir.

Nüfus yoğunluğu km2 başına 491 olan Hollanda, dünyadaki nüfus yoğunluğu en yüksek olan ülkelerden birisidir. Nüfusu en fazla olan şehirler sırasıyla, Amsterdam, Rotterdam, Lahey, Utrecht, Eindhoven, Tilburg’dur.

Ülkede yaklaşık 8 milyonu bulan işgücünün % 1,2’si tarım, % 17,2’si sanayi ve % 81,6’sı hizmetler sektöründe çalışmaktadır.

Doğal Kaynaklar

Hollanda madenler bakımından ise önemli bir özelliği göze çarpmaz. Her ne kadar son yıllarda petrol ve doğal gaz yatakları bulunup işlenmeye başlasa da ülke ihtiyacı için yeterli seviyeler

de değildir. Kömür madenleri ve tuz yatakları ise Hollanda yer altı kaynaklarının diğer kısmını oluşturur.

Hollanda Kuzey Denzinde zengin petrol rezervlerine sahip olmakla birlikte, bu rezervlerin miktarı, sahip olduğu doğalgaz kaynaklarından çok daha azdır. Bilinen petrol rezervlerinin miktarı 100-200 milyon varil olarak tahmin edilmektedir. Hollanda hükümeti petrol çıkarma işlemlerine devam edilmesi taraftarıdır.

Hollanda hem topraklarında hem de Kuzey Denzinde olmak üzere zengin doğalgaz rezervlerine sahiptir. Ülkenin doğalgaz sektörü petrol sektöründen çok daha büyüktür. Avrupa Birliğı ülkeleri arasında en büyük doğalgaz rezervleri, 1959 yılında Groningen yakınlarında bulunmuştur. Yıllar boyunca Hollanda, Rusya ile birlikte Batı Avrupa için en önemli doğalgaz tedarikçilerinin başında gelmiştir.

Rusya, Norveç, ABD, Kanada; İran ve Endonezya'dan sonra Hollanda, dünyadaki en büyük doğalgaz üretici ve ihracatçılarından birisidir. Enerji ihtiyacının yaklaşık yarısını kendi doğalgaz kaynakları ile karşılamaktadır. Yasa gereğı yıllık doğalgaz üretimi rezervlerin kontrolü amacıyla Sınırlandırılmıştır. 1 Ocak 2006'da yaklaşık 1,511 milyar metreküplük doğalgaz rezervi kaldığı açıklanmıştır ve bunun da 21 yılda biteceğı hesaplanmıştır. Yeni keşfedilecek ve çıkarılacak doğalgaz miktarının da 240-490 milyar metreküp olacağı tahmin edilmektedir.

2000 yılında, Hollanda doğalgaz sektöründeki özelleştirmenin hızlandırılmasına yönelik bir düzenleme yapılmıştır. Yeni yasayla birlikte, firmaların ve diğer tüketicilerin 2004'ten itibaren kendi doğalgaz şirketlerini seçebilmelerine olanak sağlanmıştır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Hollanda ekonomisi, özel sektör ve kamu sektörünün her ikisinin de önemli roller oynadığı karma bir pazar ekonomisi niteliği taşımaktadır. Ekonomi güçlü bir uluslararası yönelime sahiptir. Hollanda, ticaret ve yüksek düzeyli finansal ve mesleki hizmetleri ile ünlenmiş, dünyadaki en zengin ve refah seviyesi yüksek ülkelerden biri olarak öne çıkmaktadır.

Ekonominin ana sektörleri nakliye/lojistik, kimya sanayi, ticaret ve hizmetlerden oluşmaktadır. İmalat sanayi Hollanda'da, Almanya, Fransa ve İtalya gibi diğer Avrupa ülkelerinde olduğundan daha az baskın durumdadır. Endüstriyel aktiviteler esas olarak gıda işleme, kimyasallar, petrol işleme ve elektrikli makineler üzerine yoğunlaşmıştır.

Bilgi iletişim teknolojileri sektörü halen GSMH artışına %20 civarında katkıda bulunmaktadır. Tarım ve gıda ile kimyasallar gibi daha geleneksel sektörlerde biyoteknoloji giderek artan önemde bir rol oynamaktadır. Oldukça dışa açık olan ekonomi dış ticarete ve finansal hizmetlere bağımlıdır.

Temel Ekonomik Göstergeler

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	914,5	907,2	886,3	1.005,7	1.052,2	1.093,6	1.132,0	1.172,4
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %)	2,4	1,7	-5,4	4	2	1,7	1,5	1,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	53.225	52.646	51.290	58.029	60.539	62.736	64.756	66.877
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort,%)	1,6	2,7	1,2	1,5	1,5	1,6	1,6	1,7
Cari Ödemeler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	10,8	9,9	7,6	9	8,8	8,6	8,7	8,7
Devletin Genel Net Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	42,5	41,7	48,1	49,6	49,5	48,8	47,5	45,8
Toplam Yatırımların GSYİH'ya Oranı (%)	21	21,3	20,9	20,8	21	21,2	21,3	21,5
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	3,8	3,4	5,5	4,5	4	4	4	4
Nüfus (milyon)	17,18	17,23	17,28	17,33	17,38	17,43	17,48	17,53

Kaynak: IMF

Hollanda önemli bir tarım ülkesi olup, anakara topraklarından geçen 3 büyük nehir ülke tarım hayatı için önemli bir rol oynarken toprakların % 32 si tarım için kullanılmaktadır. Özellikle süt ve süt ürünleri tesisleşmeciliğin de oldukça ileri seviyelerdedir. Patates, şeker pancarı, buğday ve tahıllar Hollanda tarım ürünleri arasında en çok ihraç edilen tarım ürünleridir yine bahçecilik ve seracılık son derece gelişkin ve önemli bir dış gelir kaynağıdır.

-Hollanda, cari fiyatlara göre,2020 yılı itibariyle 195 ülke arasında dünyanın 17. büyük ekonomisidir (IMF-2020).

- İnsani Gelişmişlik Endeksine göre dünyada 189 ülke arasında Hollanda 10. sıradadır (UN-2018).

- Ekonomik Serbestlik Endeksine göre Hollanda, dünyada 180 ülke arasında 14. sıradadır (The Heritage Foundation-2020)

- Küresel Rekabetçilik açısından dünyadaki 141 ülke arasında Hollanda 4. sıradadır (World Economic Forum-2019).

- İş Yapma Kolaylığı açısından Hollanda, dünyada 190 ülke arasında 42. Sıradadır (Dünya Bankası-2019).

3. DIŞ TİCARET

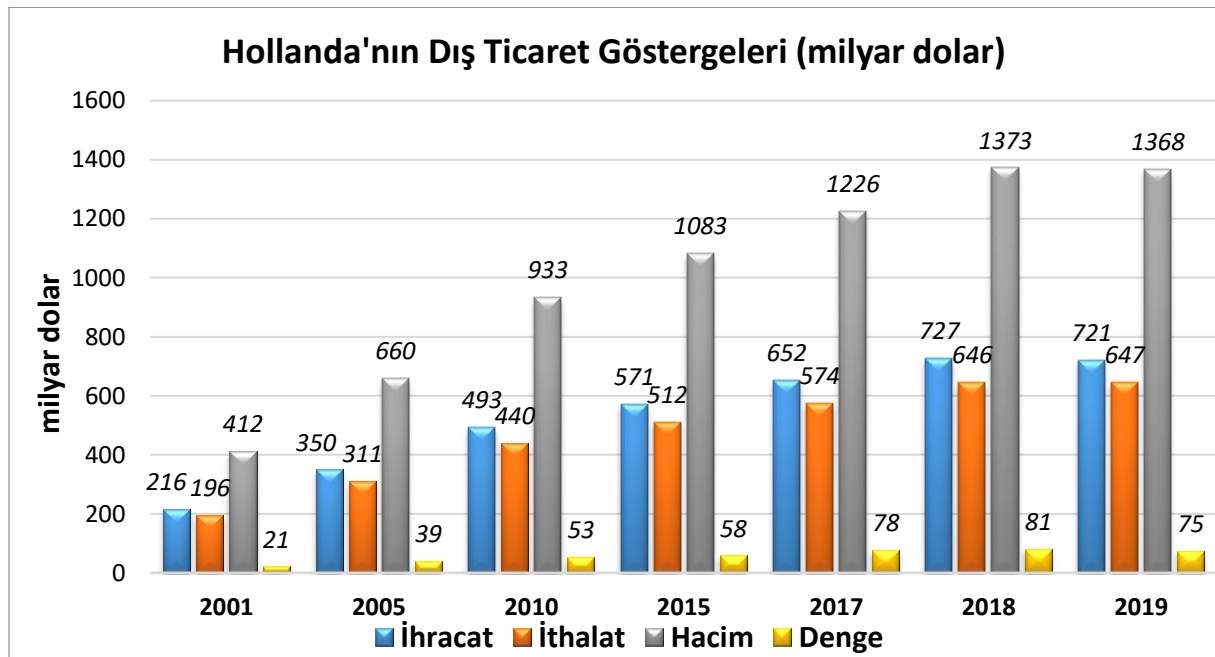
Genel Durum

Hollanda, dış ticaret fazlası, istikrarlı sanayi iliőikleri ve düşük iőizlik oranı ile Avrupa'nın en önemli ulaőım merkezi rolünü üstlenmektedir. İşgücünün çok az bir bölümünü istihdam etmesine karşı ileri düzeyde mekanize olmuş tarım sektörü ülkeyi dünyanın en fazla tarım ürünleri ihracat eden 2. ülkesi konumuna oturmaktadır.

Yüzyıllardır bir ticaret ülkesi olma geleneği, denizdeki stratejik konumu ve küçüklüğü, doğal gaz ve petrol dıőında doğal kaynakların olmaması, tarım alanlarının az olması ve tarım ürünleri çeőitlilięinin çok fazla olmaması nedeniyle hammadde ve yarı iőlenmiş ürünlerin ithalatına bağımlı olması, Hollanda'nın uluslararası yönelimli çok açık bir ekonomiye sahip olmasında önemli bir rol oynamıőtır.

Bu açık ekonomi için diğer ülkelerle ticaretin düzeyi büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle dış ticaret politikası dünya pazarlarında proaktif davranmak ve dış ticaretin mümkün olduğu ölçüde liberal olması yönündedir. Dış ticaret ekonomide büyük bir öneme sahip olup ekonomi dış ticarete önemli derecede bağımlıdır. Dış ticaret, ekonomik büyümenin lokomotifi durumundadır. Dış ticaret hacmi 2005 yılından bu yana GSYİH'nin üzerinde gerçekteşmektedir.

Ülkenin Dış Ticareti

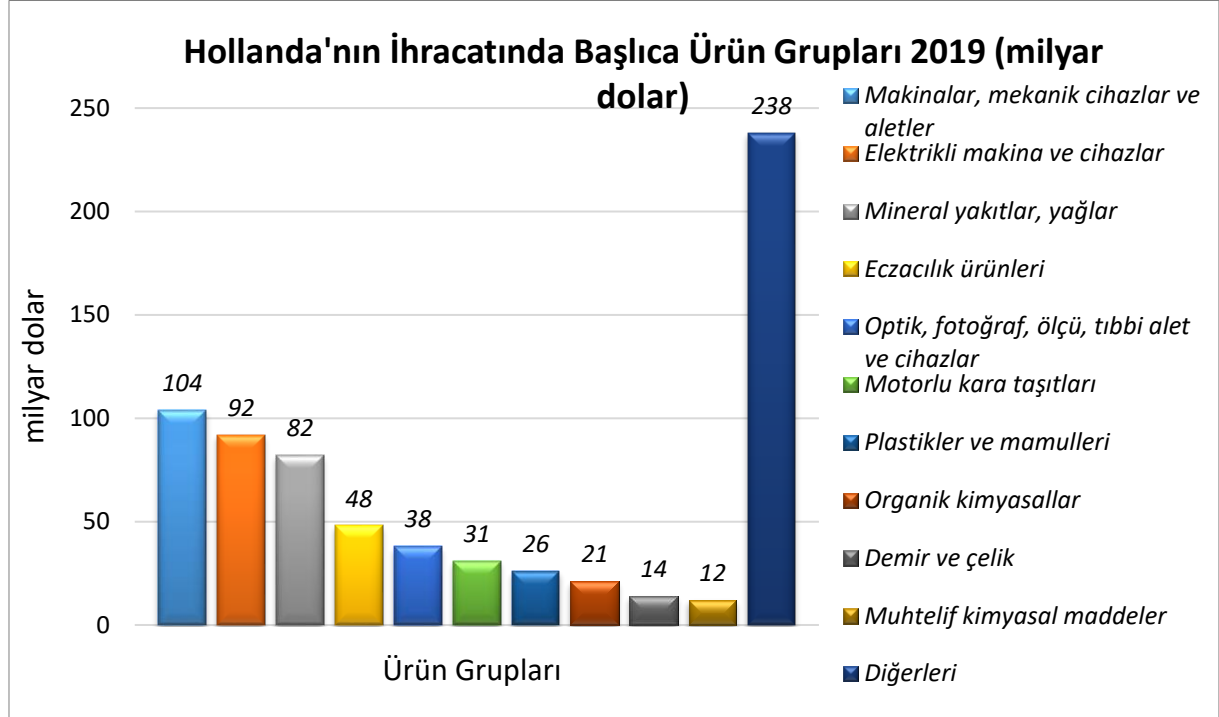

Kaynak: Trademap-www.trademap.org

Hollanda'nın ticaret yapısı, yakın komőlarıyla yoğun iliőki yanında, dünyanın en uygun fiyat ve kalitedeki üreticilerinden tedarik edip, üretimin düşük talebin yüksek olduğu Avrupa'ya pazarlamak şeklindedir. İhracatın önemli bir kısmı re-eksporttan oluşmakta ve devamlı dış ticaret fazlası verilmektedir.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

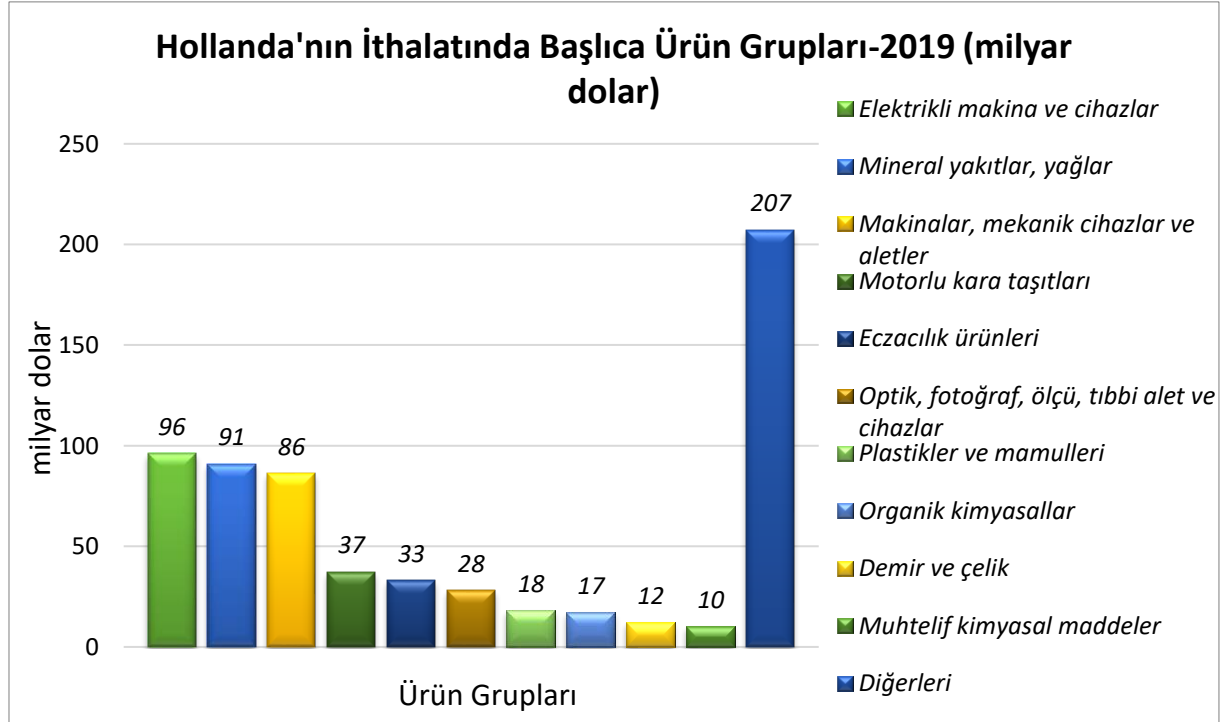
İhracat

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak:Trademap

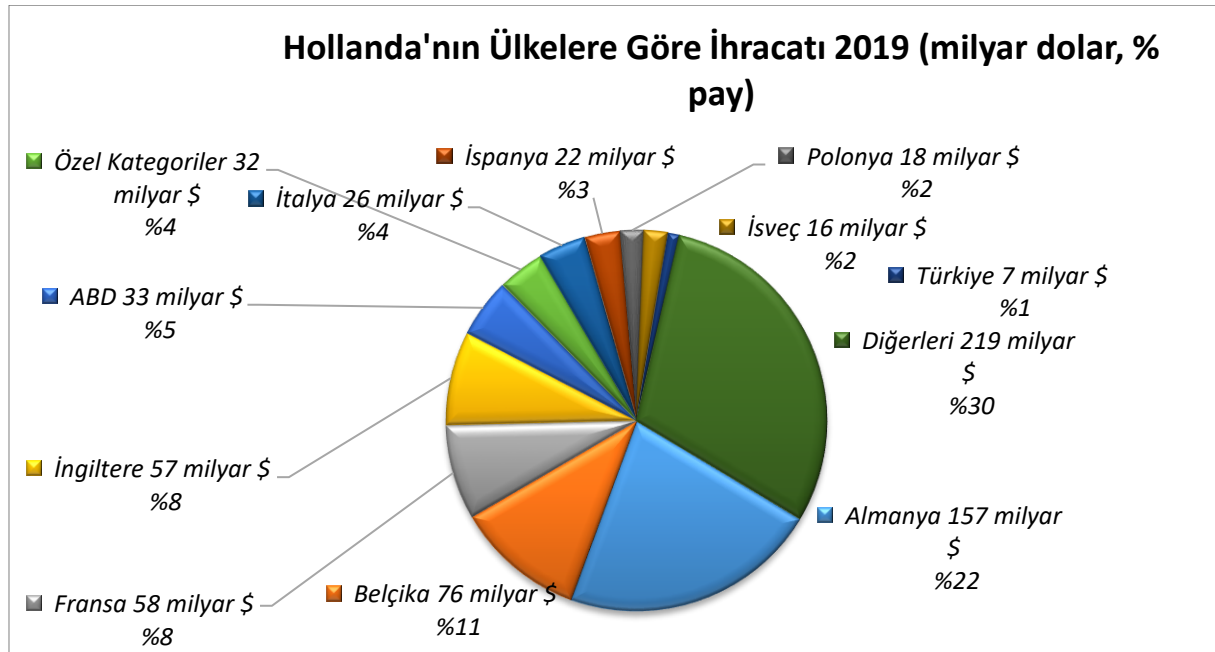
[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Hollanda'nın ihracatında ve ithalatında AB ülkeleri önde gelmektedir. Hollanda'nın en fazla ihracat yaptığı pazarlar arasında AB üyesi ülkeler başta gelmektedir. Ancak, Hollandalı ihracatçılar son zamanlarda etkinliklerini daha uzak pazarlara kaydırmışlar ve AB dışındaki ülkelere satışlarda kayda değer artışlar olmuştur. Bununla birlikte, özellikle Çin'in ve Rusya ile Suudi Arabistan gibi petrol ve gaz ihraç eden ülkelerin ithalattaki payı artmaktadır.

Hollanda'ya ithal edilen ürünlerin büyük bir bölümü, hiçbir işlemten geçirilmeden veya basit bir işlemten geçirildikten sonra ihraç edilmektedir. Bu nedenle, Hollanda'nın başlıca ithal ve ihraç ürünleri incelendiğinde, aynı ürünlerin hem ithalat hem de ihracatta başlıca ürünler arasında yer aldıkları ve değerlerinin ihracat lehine küçük farklarla birbirine yakın olduğu görülmektedir. Genellikle re-eksporta konu olan mallar, ABD ve Asya'dan ithal edilmekte ve Avrupa ülkelerine gönderilmektedir. Hollanda'nın AB üyesi olmayan ülkelerle ticarete açık verirken, AB içi ticarete fazla vermesinin başlıca nedeni re-eksport ticaretidir.

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

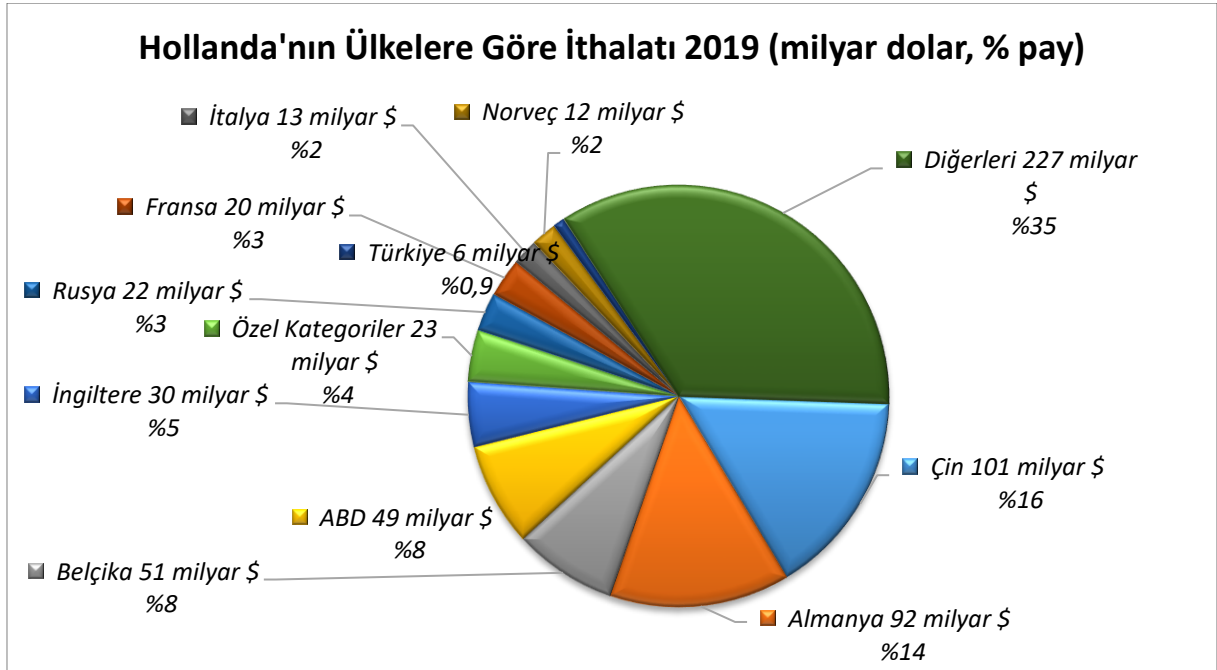
İhracat

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Hollanda, 2018 yılında 70 milyar dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 5. sıradadır. 2016-2018 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 320 milyar dolar olan Hollanda, 2018 yılında 2 trilyon dolarlık toplam yabancı sermaye stoğu ile dünyada 4. sırada yer almaktadır (UNCTAD). Ülkedeki toplam yatırımların GSYİH'ya oranı 2019 yılında % 21 olarak gerçekleşmiştir (IMF)

Hollanda'ya yönelen doğrudan yabancı sermaye yatırım stoklarının %60'ından fazlası AB kaynaklıdır. Avro Bölgesi merkezli firmalar ise DYY stoklarının neredeyse yarısını (%46) ellerinde bulundurmaktadır. ABD, Lüksemburg, İngiltere, Almanya ve İsviçre en fazla yatırıma sahip ülkelerdir. Hollanda, aynı zamanda dünyanın önde gelen önemli DYY ihraç eden ülkelerinden birisidir.

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri (Haziran 2020)

Veriler	2015a	2016a	2017a	2018a	2019a	2020b	2021b	2022b	2023b	2024b
Ülkeye Giren DYY (milyar \$)	320.8	241.7	96.3	-239.3	28.1	11.9	67.6	102.6	131.4	160.3
Ülkeye Giren DYY(% GSYİH)	41.9	30.8	11.5	-26.2	3.1	1.4	7.3	10.3	12.5	14.3
Ülkeye Giren DYY (Gayrisafi Sabit Sermaye Yatırımlarındaki Payı, %)	189.4	154.0	57.3	-128.5	14.7	6.1	31.9	43.8	51.2	57.4
Ülkeden Çıkan DYY	-388.5	-252.2	-144.3	226.5	-78.0	-16.7	30.5	47.8	63.2	68.3
Net DYY	-67.7	-10.6	-48.0	-12.8	-49.9	-4.8	-98.1	150.4	194.7	228.5
DYY Stoğu	4,369.6	4,474.1	5,498.7	5,156.0	5,184.0	5,195.9	5,263.5	5,366.1	5,497.5	5,657.8
Kişi Başına DYY Stoğu (\$)	258,544	263,585	321,805	300,071	300,310	299,754	302,499	307,268	313,671	321,682
DYY Stoğu (% GSYİH)	570.6	570.8	659.1	563.5	570.3	605.4	568.6	540.0	521.8	505.2
Ülkeye Giren DYY Açısından Dünyadaki Payı (%)	1.00	0.92	0.47 -	-2.98	0.26	0.11	0.63	0.92	1.13	1.33
DYY Stoğu Açısından Dünyadaki Payı (%)	1.66	1.59	1.83	1.61	1.52	1.57	1.53	1.51	1.48	1.47

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, a: gerçekleşen, b: tahmini

Yabancı Yatırım Mevzuatı

Hollanda diğer AB Ülkeleri ile kıyaslandığında, yabancı kişi ya da kuruluşların şirket kurması ve ticari faaliyette bulunması açısından daha esnek ve liberal bir ortam sunmaktadır.

Yabancı sermayeli bir şirketin kurulmasında, merkezi başka bir ülkede olan bir şirketin şube veya temsilcilik açmasında özel bir izne gerek bulunmamaktadır. Yerli ve yabancı şirketlerin ticari faaliyetleri bakımından tabi oldukları esaslar arasında da fark bulunmamaktadır. Yabancı sermayeli şirketler de yerli sermayenin çalışabileceği her sahada çalışabilmektedir. Kurulacak şirketlerde, yerli ortak şartı da bulunmamaktadır.

Serbest Bölgeler

Hollanda’da geleneksel anlamda serbest bölge veya serbest liman uygulaması bulunmamakla birlikte, AB’nin Gümrük Kodu ve Gümrük Yönetmeliği’nin ilgili maddeleri çerçevesinde işletilen serbest antrepoların yanı sıra Schiphol Hava Alanı’nda 2005 yılında açılmış olan, gümrük idaresi gözetiminde malların depolandığı, mallardan serbest bölge işleticisinin sorumlu olduğu, geleneksel anlamdaki serbest bölgeden daha çok gümrüklü antrepo niteliği taşıyan bir serbest bölge mevcut olup, serbest bölgenin etrafını çeviren çit, duvar vb. bulunmamakta, malların giriş ve çıkışında fiziki kontrol yapılmamakta, kontrol esas olarak serbest bölge işleticisinin stok envanteri üzerinden ve ilaveten malların fiziki denetimi suretiyle gerçekleştirilmektedir.

Ekonomik faaliyetler Ranstad olarak bilinen, en büyük dört şehir olan Amsterdam, Rotterdam, Lahey ve Utrecht’ten oluşan alanda yoğunlaşmıştır. Ücretli çalışanların %50’si Ranstad Bölgesinde bulunan üç batı eyaleti olan Kuzey Hollanda (Noord-Holland), Güney Hollanda (Zuid—Holland) ve ülkenin en zengin bölgesi olan Utrecht’te istihdam edilmektedir.

Hollanda yüzölçümü itibarıyla küçük bir ülke olmasına rağmen ülkenin ekonomik bölgelerinde üretim sektörlerine göre, bölgelerin tarihsel ve coğrafi özelliklerine dayalı bir çeşitlilik vardır. Dağıtım ve depolamaya bağlı birçok aktivite, Rotterdam Rijnmond bölgesi, Zeeland, ya da Amsterdam yakınındaki Kuzey Denizi kanalı gibi belli başlı su yolları ve deniz-nehir bağlantı noktalarının bulunduğu yerlere yakın yoğunlaşmıştır. Amsterdam Schiphol Havaalanı sağladığı dinamik altyapı ile birçok firmaya cazip gelmektedir.

Geleneksel olarak tarımsal bir yapı gösteren ülkenin kuzeyi, aynı zamanda büyük ya da çok sayıda küçük işyerinin toplandığı bir bölgedir. Utrecht ülkenin merkezinde bulunmaktadır ve iş hizmetleri sektöründe önemli bir yere sahiptir. Birçok Hollandalı ve yabancı IT firmasının merkezi bu bölgede yoğunlaşmıştır.

Ülkenin doğusunda ekin ve canlı hayvan yetiştiriciliği başta olmak üzere, çiftçilik sektörü ve et işleme sanayi faaliyet göstermektedir. Kimya sanayindeki Akzo Nobel gibi diğer sanayi kolları da bu bölgededir. Elektronik sektöründe lider isim Philips’in de bulunduğu Noord Brabant bölgesi de önemli bir sanayi merkezidir. DAF traktörlerinin de üretildiği bu bölge, aynı zamanda nakil araçlarının üretim yeridir.

Güneyde Limburg bölgesi, Avrupa nakliye yollarının kesişim yeridir. Almanya'nın Rhine/Ruhr bölgesi ve Merkezi Avrupa'ya geçecek bütün kara ve demiryolları Limburg'dan geçmektedir. Nehirler üzerindeki taşımacılık, Meuse nehri ve Juliana kanalı üzerinden belli başlı Avrupa suyollarına geçişi sağlamaktadır. Limburg bölgesinin ekonomik altyapısının temel dayanaklarından biri de Maastricht-Aachen Havaalanı olup, buradan sağlanan yolcu ve mal taşıma ve "charter" uçuşları, Avrupa'ya yapılan dağıtımın büyük bir bölümünü oluşturmaktadır. Kimyasallar üretimi konusunda bir joint venture olan DSM-Mitsubishi ve Volvo otomobilleri üreten Nedcar şirketi bu bölgede faaliyet göstermektedir.

Doğuda yer alan Overijssel bölgesi, özellikle tekstil endüstrisi nedeniyle Hollanda'nın en gelişmiş sanayi bölgesidir. Ayrıca metal, kimya, kauçuk ve et işleme sanayileri ile tarım sektörü de bu bölgede bulunan önemli sektörlerdendir. Twente Teknik Üniversitesinin burada kurulmuş olması da bölgenin araştırma ve teknik altyapı bakımından oynadığı önemli rolün bir göstergesidir.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

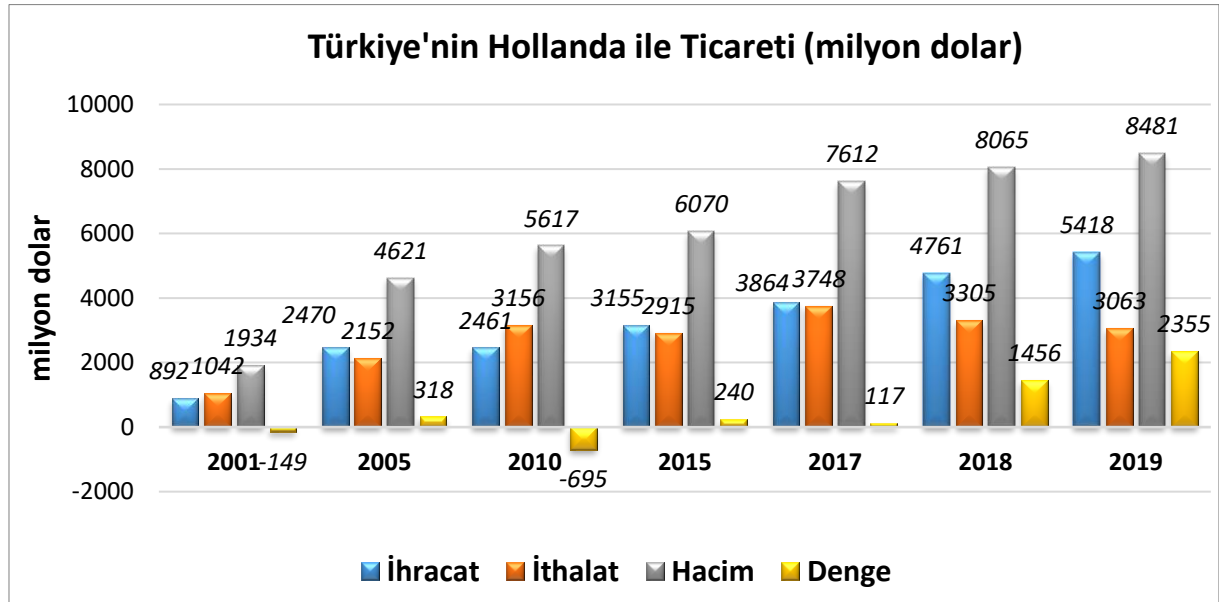
Genel Durum

Türklerle Hollandalılar arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin geçmişi 400 yıl öncesine dayanmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu'nun daveti üzerine ilk Hollanda elçisi 1612 yılında İstanbul'a gelmiştir. 1855 yılında Lahey'de açılan büyükelçiliğimize 1859 yılında Yahya Karaca Paşa atanmıştır. O dönemde Osmanlı-Hollanda ilişkilerinde başlıca konu ticarettir. Hollandalı tüccarlar tarafından satın alınan başlıca ürünler, Suriye ve İran'dan ipek, Asya'dan da baharat olmuştur. 17'nci yüzyılda Türkiye, Hollanda'ya yün ve pamuk ihraç etmeye başlamış, Hollanda da buna karşılık İstanbul ve İzmir'e pamuklu ve yünlü kumaş satmıştır. 19'uncu yüzyılda Hollanda'ya ihraç ettiğimiz en önemli ürün tütün olmuştur.

Cumhuriyetin ilanından sonra Türkiye ile Hollanda arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin güçlendirilmesi için 1934'te Türk-Hollanda Derneği kurulmuştur. Derneğin kuruluş anlaşması her iki ülkenin devlet başkanları olan Atatürk ve Kraliçe Wilhelmina tarafından imzalanmıştır. Bu olaydan önce 1930'da ise Hollanda'nın çok uluslu şirketi olan Philips, Türk Philips Ltd. olarak Türkiye'de faaliyete başlamıştır.

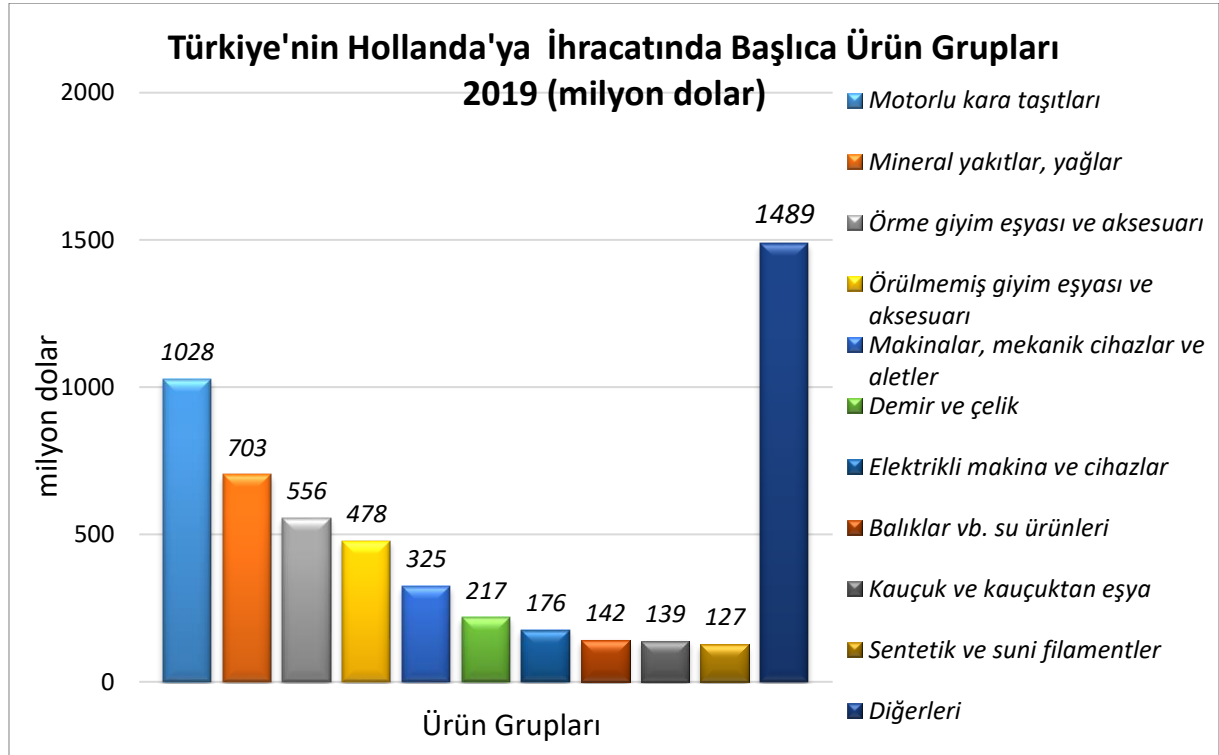
1996 yılında AB ile Türkiye arasında imzalanan Gümrük Birliği Anlaşması ile birlikte diğer Avrupa ülkeleriyle olduğu gibi, Türkiye ile Hollanda arasındaki sanayi ürünleri ticaretinde uygulanan gümrük vergileri kaldırılmış ve bu durum iki ülke arasındaki ticaretin artmasını sağlamıştır.

Türkiye-Finlandiya Dış Ticareti

Kaynak: TÜİK

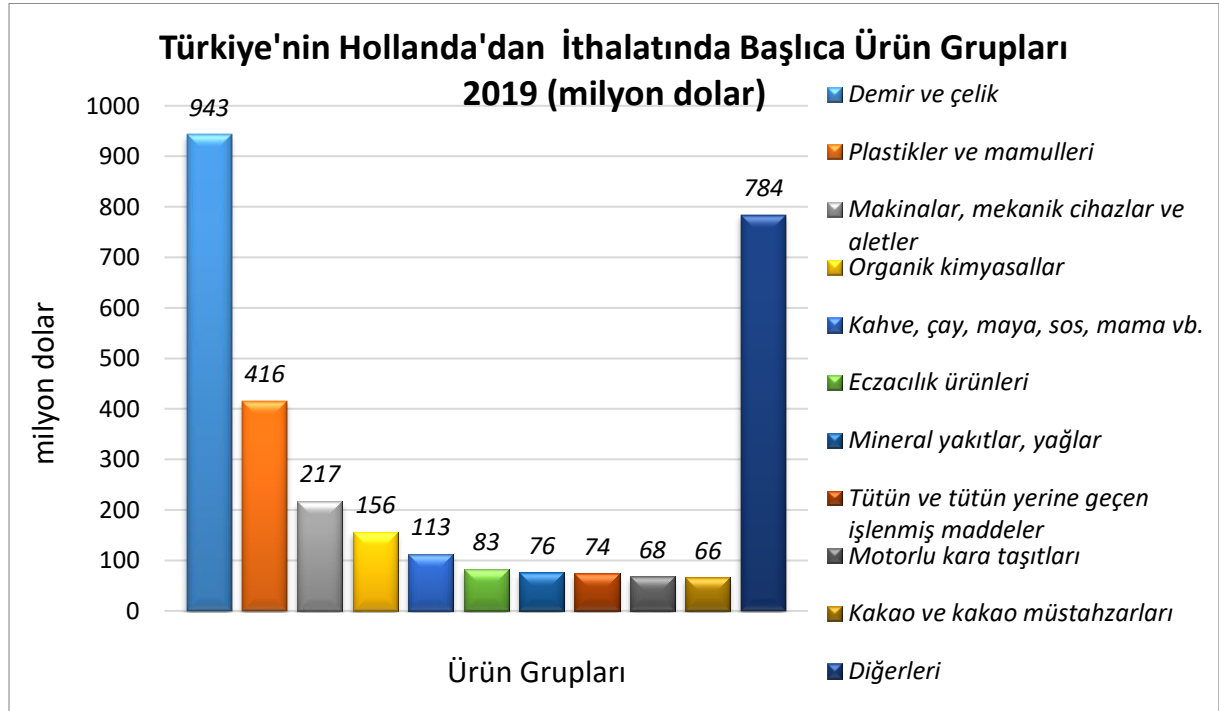
Türkiye'nin Hollanda'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Hollanda'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Yatırım İlişkileri

Türkiye'nin 2018 yılında yurtdışına gerçekleştirdiği 4 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırımda, Hollanda 1,8 milyar dolar ve %46 pay ile 1. sıradadır (TCMB). 2018 yılında yurtdışından Türkiye'ye gelen 6 milyar dolar değerindeki toplam doğrudan yatırımda da Hollanda 833 milyon dolar ve %14 pay ile 1. Sıradadır (TCMB).

Türkiye, geniş tüketici altyapısı ve Hollanda ile Avrupa'daki iç piyasalara hizmet verebilecek kalifiye teknik personele sahip olması nedeniyle, telekomünikasyon ve bilişim sektörlerinde de Hollandalı yatırımcıların büyük ilgisini çekmektedir.

Toplam yabancı sermayeli firma sayısı açısından da, Alman ve İngiliz firmalardan sonra, Hollandalı firmalar üçüncü sırada gelmektedir. İnşaat ve pazarlama konularında uzmanlaşmış küçük ölçekli pek çok Hollanda firması, tatil yörelerindeki yerleşim projelerinde yoğun olarak faaliyet göstermektedir. Hollanda kökenli firmalar tarafından tercih edilen diğer alanlar ise şunlardır: Toptan ve perakende ticaret, turizm ve catering, nakliye ve haberleşme, makina sanayi, metal ve plastik işleme, tekstil ve hazır giyim, bilişim, yayıncılık ve eğitim sektörleri.

Hollanda'daki Türk yatırımcılarının çoğunluğu bankacılık alanında faaliyet göstermekte olup, tekstil ve moda, lojistik sektörü ve tüketiciye yönelik elektronik eşya üretimi gibi diğer sektörlerde de Hollanda'da faaliyette bulunan birçok Türk firması görülmektedir.

Fuar Katılımları:

T.C. Ticaret Bakanlığı Tarafından 2020 Yılı Destek Kapsamına Alınan Yurt Dışı Fuarlar (Milli/Bireysel): <https://ticaret.gov.tr/ihracat/fuarlar/2020-yili-destek-kapsamina-alinan-yurt-disi-fuarlar>

EKLER:***EK-1: Hollanda'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018-2019)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		651.696.797	727.326.056	721.301.085	100	-0,8
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	44 099 425	53 861 618	54 776 997	7,6	1,7
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	42 229 558	40 432 052	36 678 749	5,1	-9,3
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	25 706 025	28 739 926	28 485 789	3,9	-0,9
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	17 562 607	22 793 983	26 924 490	3,7	18,1
8542	Elektronik entegre devreler	12 579 960	14 398 836	14 562 050	2	1,1
9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	10 837 841	12 633 638	14 348 891	2	13,6
8486	Yarı iletken disklerin, külçelerin, entegre devrelerin vb imalatında kullanılan makine ve cihazlar; aksam-parça-aksesuar	9 760 679	13 558 744	13 996 826	1,9	3,2
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	10 056 690	14 204 986	13 702 702	1,9	-3,5
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	9 264 359	12 951 785	13 206 845	1,8	2
8443	Baskı yapmaya mahsus makineler; kopyalama ve faks makineleri; bunların aksam, parça ve aksesuarları	11 047 110	11 648 398	9 989 902	1,4	-14,2
8703	Otomobiller	9 205 799	9 801 994	9 623 249	1,3	-1,8
9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb.; protez organlar; işitme cihazları, vücut içi ve dışı cihazları	7 776 986	8 879 306	9 597 099	1,3	8,1
8701	Traktörler	5 597 304	6 422 486	6 371 905	0,9	-0,8
2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	6 821 474	6 441 042	5 270 672	0,7	-18,2
7601	İşlenmemiş alüminyum	5 614 712	6 397 034	5 115 830	0,7	-20

Kaynak: Trademap

EK-2: Hollanda'nın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018-2019)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		574.098.648	64. 070.340	646.75. 548	100	0,1
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	41 620 864	40 480 249	37 222 610	5,8	-8
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	27 058 601	29 912 474	31 711 818	4,9	6
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	28 329 124	32 174 511	29 186 323	4,5	-9,3
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	11 620 985	15 813 830	17 500 894	2,7	10,7
8703	Otomobiller	12 740 657	14 010 344	16 563 583	2,6	18,2
8542	Elektronik entegre devreler	9 206 388	11 996 093	15 618 532	2,4	30,2
9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	8 658 970	9 938 690	10 472 142	1,6	5,4
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	8 078 313	7 617 545	9 282 314	1,4	21,9
8443	Baskı yapmaya mahsus makineler; kopyalama ve faks makineleri; bunların aksam, parça ve aksesuarları	9 215 099	9 357 105	8 334 336	1,3	-10,9
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	6 374 614	7 164 418	6 624 614	1	-7,5
9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb.; protez organlar; işitme cihazları, vücut içi ve dışı cihazları	5 438 388	5 713 933	6 379 781	1	11,7
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	1 602 696	3 638 758	5 928 553	0,9	62,9
8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	5 642 972	5 630 226	5 471 896	0,8	-2,8
8541	Diyodlar, transistörler vb yarı iletken tertibat; ışık yayan diyodlar; monte edilmiş piezo elektrik kristaller	3 189 839	4 142 026	4 842 815	0,7	16,9
7601	İşlenmemiş alüminyum	5 430 661	6 503 056	4 672 096	0,7	-28,2

Kaynak: Trademap

EK-3: Hollanda'nın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2017	2018	2019	Pay (% 2019)	Değişim (%, 2018- 2019)
1.	Almanya	146 452 060	159 276 739	157 190 005	21,8	-1,3
2.	Belçika	67 938 782	76 829 552	75 836 181	10,5	-1,3
3.	Fransa	55 048 721	58 850 271	58 265 360	8,1	- 1
4.	İngiltere	56 579 684	56 724 002	57 115 065	7,9	0,7
5.	ABD	22 730 152	30 751 494	33 129 071	4,6	7,7
6.	Özel Kategoriler	27 840 878	37 075 338	31 990 707	4,4	-13,7
7.	İtalya	25 554 125	26 971 077	26 385 429	3,7	-2,2
8.	İspanya	19 817 945	21 506 078	21 956 405	3	2,1
9.	Polonya	15 590 138	17 625 680	17 538 355	2,4	-0,5
10.	İsveç	14 653 612	16 375 681	15 856 746	2,2	-3,2
11.	Çin	13 402 520	14 491 728	15 435 856	2,1	6,5
12.	Çekya	11 112 101	12 272 282	12 091 127	1,7	-1,5
13.	İsviçre	7 860 943	8 491 981	9 196 680	1,3	8,3
14.	Avusturya	8 545 835	9 665 499	9 147 375	1,3	-5,4
15.	Tayvan	3 937 398	5 343 052	9 143 768	1,3	71,1
18.	Türkiye	7.072.553	6.888.035	6.936.996	1	0,7
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		651.696.797	727.326.056	721.301.085	100	-0,8

Kaynak: Trademap, Hollanda verileri.

EK-4: Hollanda'nın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018-2019)
1.	Çin	93 768 067	100 647 064	100 757 145	15,6	0,1
2.	Almanya	84 912 224	92 709 957	92 113 174	14,2	-0,6
3.	Belçika	48 108 738	52 344 798	51 156 832	7,9	-2,3
4.	ABD	39 079 823	45 634 171	48 728 772	7,5	6,8
5.	İngiltere	26 982 041	32 895 192	30 210 558	4,7	-8,2
6.	Özel Kategoriler	20 692 951	28 643 172	23 444 870	3,6	-18,1
7.	Rusya	22 328 369	25 298 730	21 571 460	3,3	-14,7
8.	Fransa	18 905 814	20 532 091	20 448 881	3,2	-0,4
9.	İtalya	11 339 821	12 542 006	13 261 812	2,1	5,7
10.	Norveç	9 732 717	13 128 080	12 024 961	1,9	-8,4
11.	Japonya	10 957 015	11 872 265	11 819 280	1,8	-0,4
12.	Polonya	9 817 159	11 340 789	11 506 395	1,8	1,5
13.	İrlanda	6 982 613	8 929 510	11 282 035	1,7	26,3
14.	İspanya	9 673 789	10 996 313	11 051 066	1,7	0,5
15.	Malezya	6 609 453	7 083 604	9 224 293	1,4	30,2
24.	Türkiye	4.201.537	5.134.086	5.737.663	0,9	11,8
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		574.098.648	646.070.340	646.752.548	100	0,1

Kaynak: Trademap, Hollanda verileri.

Ek-5: Türkiye'nin Hollanda'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018-2019)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		3.864.486	4.760.826	5.417.984	100	13,8
8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	268 439	298 520	582 722	10,8	95,2
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	70 047	209 631	475 357	8,8	126,8
8703	Otomobiller	287 501	335 226	353 859	6,5	5,6
2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	14 491	26 445	227 128	4,2	758,9
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	136 541	177 855	206 915	3,8	16,3
6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	160 762	176 468	188 332	3,5	6,7
6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	109 615	118 294	169 692	3,1	43,4
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	96 421	113 624	127 996	2,4	12,6
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	75 069	124 928	106 350	2	-14,9
5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	81 919	94 372	96 058	1,8	1,8
304	Balık filetoları ve diğer balık etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	83 238	89 240	87 696	1,6	-1,7
6104	Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, etek, pantolon, tulum ve şort (örme)(yüzme kıyafeti hariç)	60 387	77 702	77 937	1,4	0,3
7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	53 114	111 219	73 262	1,4	-34,1
6115	Külotlu çoraplar, taytlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler (varis çorapları dahil) ve patik çoraplar (örme)	58 978	70 635	72 602	1,3	2,8
8803	88.01 ve 88.02 Pozisyonlarındaki hava taşıtlarının aksam ve parçaları	10 420	81 509	69 390	1,3	-14,9

Kaynak: Trademap, TR verileri.

Ek-6: Türkiye'nin Hollanda'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2017	2018	2019	Pay (%, 2019)	Değişim (%, 2018- 2019)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		3.747.619	3.304.581	3.063.106	100	-7,3
7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmış külçeler	811 498	800 364	765 530	25	-4,4
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialiesterler, vb. (ilk şekilde)	191 082	190 664	159 063	5,2	-16,6
2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	108 363	116 100	108 360	3,5	-6,7
7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	14 858	68 645	97 525	3,2	42,1
2403	Homonize edilmiş tütün ve tütün yerine geçen madde hülusalı ve esansları	56 654	70 998	74 270	2,4	4,6
2909	Eterler, eter-alkoller, eter fenoller, fenoller, peroksitler ve bunların türevleri	41 694	60 021	64 787	2,1	7,9
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	167 272	19 323	55 828	1,8	188,9
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	63 216	62 825	51 251	1,7	-18,4
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	30 809	30 039	49 713	1,6	65,5
4002	Sentetik kauçuk veya sıvı yağlardan türetilen taklit kauçuk (ilk şekillerde, veya levha, tabaka, şerit halinde)	52 780	52 985	48 586	1,6	-8,3
2902	Siklik hidrokarbonlar	103 600	75 006	40 764	1,3	-45,7
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	41 977	40 809	36 858	1,2	-9,7
3909	Amino reçineler, fenolik reçineler, poliüretanlar (ilk şekillerde)	36 125	38 359	36 439	1,2	-5
1804	Kakao yağı	49 756	31 954	32 592	1,1	2
7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	52 830	49 537	32 434	1,1	-34,5

Kaynak: Trademap, TR verileri.